

Geologic

44-203 Rybnik, Strzelecka 78

tel: 502773557

email: geologic1@wp.pl

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA CZĘŚCI OBSZARU MIASTA
KĘDZIERZYN-KOŹLE POŁOŻONEGO NA TERENIE OSIEDLA KŁODNICA, W
REJONIE ULIC: KAROLA SZYMANOWSKIEGO, KŁODNICKIEJ, XAWEREGO
DUNIKOWSKIEGO ORAZ PROJEKTOWANEJ UL. BŁONIE**

Zleceniodawca: Urząd Miasta Kędzierzyn-Koźle
Ul. G. Piramowicza 32
47-200 Kędzierzyn-Koźle

Autor: mgr Tomasz Miłowski

Data wykonania: 22 grudnia 2023 r., 13 luty 2024 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	4
1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	5
1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	6
1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	6
2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA	8
2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE	8
2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA	8
2.3 WODY POWIERZCHNIOWE	9
2.4 WODY PODZIEMNE.....	10
2.5 KLIMAT I WARUNKI TOPOKLIMATYCZNE	11
2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI	12
2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	12
2.6.2 GLEBY I ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA	13
2.7 ZASOBY NATURALNE	13
2.8 PRZYRODA OŻYWIONA.....	13
2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIECZNIA 2004 R. ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE	15
2.10 KRAJOBRAZ.....	18
2.10 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH	19
3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU	19
4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIECZNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	20
5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU	21
5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE	21
5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE.....	21
5.3 WPŁYW NA KLIMAT	21
5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI	22
5.4.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU	22
5.4.2 WPŁYW NA GLEBY	22
5.5 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE	22
5.6 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ	22
5.7 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIECZNIA 2004 R. ORAZ NA KORYTARZE EKOLOGICZNE	24
5.8 WPŁYW NA KRAJOBRAZ	24
5.9 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	25
5.10 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	25
5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	25
5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY	26
5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	26
5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI	27
5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE	27
5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	27
6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	27
7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO.....	27

8.	MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000	28
9.	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	28
10.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	29
11.	LITERATURA	32

Spis rysunków

Rys. 1 Położenie analizowanego terenu – skala 1:7500

Rys. 2 Wskazanie terenów z możliwością urbanizacji – skala 1:6000

Oświadczenie zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.).

Oświadczam, że ja, Tomasz Miłowski spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 1 i 2 ww. ustawy: w 2003 r. ukończyłem studia wyższe z dziedziny geologii oraz w 2011 r. studia podyplomowe z zakresu prawnych problemów górnictwa i ochrony środowiska. W latach 2005 – 2023 wykonałem lub brałem udział w wykonaniu kilkuset prognoz oddziaływania na środowisko, raportów oddziaływania na środowisko oraz innych opracowań dotyczących ochrony środowiska. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

 Geologic
Tomasz Miłowski
44-203 Rybnik, ul. Strzelecka 78
tel. 502 773 557 e-mail: geologic1@wp.pl
NIP 672-283-41-91, REGON 241759860
Tomasz Miłowski

1. WPROWADZENIE

1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zachodniej części osiedla Kłodnica, które z kolei położone jest w mieście Kędzierzyn-Koźle.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.).

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w planie kierunki zagospodarowania przestrzennego zachodniej części osiedla Kłodnica wpłyną na środowisko i czy, a jeśli tak to w jakim stopniu spowodują powstanie oddziaływań o charakterze znaczącym. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.).

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzana prognoza:

a) zawiera

- ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zachodniej części osiedla Kłodnica oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,

b) określa, analizuje i ocenia

- istniejący stan środowiska,

- potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione,

c) przedstawia

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
- możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zachodniej części osiedla Kłodnica powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego z 2019 r. przyjęty Uchwałą Nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kędzierzyn-Koźle zatwierdzone uchwałą LVIII/683/23 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 25 maja 2023 r.;
- Uchwała Nr IX/98/2003 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 22 maja 2003 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kędzierzyn-Koźle (Dz. Urz. Woj. Opolskiego Nr 50 z 2003 r., poz. 1038 z późn. zm.) - obowiązujący na analizowanym terenie mpzp;
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Gminy Kędzierzyn-Koźle, Budplan, Warszawa, 2018 r.
- Opracowanie ekofizjograficzne dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dwóch terenów położonych w obrębie Osiedla Kłodnica, Geologic Tomasz Miłowski, Rybnik, grudzień 2022 r.;

1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do planu,
- zaznajomiono się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,

- dokonano oceny projektu MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych,
- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą w październiku 2022 r.,
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska.

1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części Osiedla Kłodnica powinny zostać uwzględnione priorytety w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz projektów dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Podstawą formułowania ustaleń projektu planu była zasada zrównoważonego rozwoju, która zakłada m.in. ochronę i racjonalne kształtowanie cennych zasobów środowiska przyrodniczego poprzez kształtowanie struktur przestrzennych nie naruszających jego walorów oraz umożliwiających aktywną ochronę jego wartości prowadzących do realizacji ekorozwoju.

1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Projekt planu obejmuje fragment miasta Kędzierzyn-Koźle położony w jego części zachodniej, w południowej części Osiedla Kłodnica, o łącznej powierzchni ok. 40,9 ha i procedowany jest uchwałą Nr XLVIII/558/22 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Kędzierzyn-Koźle położonego na terenie osiedla Kłodnica, w rejonie ulic: Karola Szymanowskiego, Kłodnickiej, Xawerego Dunikowskiego oraz projektowanej ul. Błonie. Celem realizacji nowego planu dla niniejszego obszaru była konieczność dostosowania zapisów planu do obowiązujących przepisów z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego (nowe rozporządzenie z 2021 r.) oraz uwzględnienie aktualnego stanu zagospodarowania terenu i potrzeb jego rozwoju zgodnie z kierunkami polityki przestrzennej przyjętej w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kędzierzyn-Koźle. Konieczna była również zmiana obowiązującego na tym terenie mpzp, które już w żaden sposób nie odpowiada współczesnemu stanowi prawnemu. Dodatkowo w projekcie planu uwzględniono wszelkie nowe uwarunkowania związane z ochroną środowiska, kulturą i infrastrukturą techniczną. W projekcie planu ustalono następujące przeznaczenia terenu:

MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;

MN-U – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług;

MW-U – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług;

U – tereny usług;

UB – teren usług bezpieczeństwa i porządku publicznego;

KDG – tereny drogi głównej;

KDZ – teren drogi zbiorczej;

KDL – tereny dróg lokalnych;

KDD – teren dróg dojazdowych;

KR – tereny komunikacji drogowej wewnętrznej;

KP – teren komunikacji pieszo-rowerowej;

KO – tereny obsługi komunikacji;

IK – tereny kanalizacji;

ZN - tereny zieleni naturalnej;

ZP - tereny zieleni urządzonej;

W projekcie planu wskazano rozległe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w części centralnej i północnej terenu oraz zabudowy mieszkaniowo-usługowej wzdłuż ul. Kłodnickiej. Na północ od ul. X. Dunikowskiego wskazano tereny usługowe. Dla obsługi dość rozległego programu urbanizacyjnego wskazano drogi klasy lokalna, dojazdowa oraz drogi wewnętrzne. Pozostawiono tereny zieleni urządzonej i nieurządzonej w rejonie Kanału Kłodnickiego, na terenie oczka wodnego w części zachodniej (teren 1ZN) oraz jedno z koryt dawnego kanału (teren 2ZP i 3ZP) oraz mniejszy teren jako ZN. Natomiast możliwa jest realizacja przekształcenia terenu 1KO, gdzie obecnie znajduje się skwer Richarda Wagnera oraz drugiego z zadrzewionych koryt dawnego kanału na terenie 2U. W wyniku realizacji istniejące tu zadrzewienia zostaną zachowane, a tereny trawiaste (na skwerze) pozostaną tylko na tyle, na ile uda się je zachować w ramach powierzchni biologicznie czynnej i innych ustaleń mpzp. Dla terenu 1KO wskazano współczynniki, które umożliwią jak największe zachowanie istniejącej tu zieleni, w tym drzew. Dodatkowo wskazano strefy zieleni wysokiej i istniejące oczka wodnego, które pozwolą zachować te tereny jako wolne od zabudowy. Projekt planu dla obsługi tego szerokiego programu urbanistycznego wskazuje nowe drogi klasy lokalna, dojazdowa oraz drogi wewnętrzne. Część z tych dróg to przedłużenie dróg już istniejących, które funkcjonują obecnie doraźnie jako drogi gruntowe, część zaś będzie stanowiło zupełnie nowe rozwiązania drogowe, zwłaszcza droga klasy lokalna 3KDL, która będzie łączyła ul. Błonie z ul. X. Dunikowskiego.

Generalnie zaproponowane w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przeznaczenia terenu opierają się na ustaleniach obowiązującego mpzp z 2003 r., wszystkie przeznaczenia zostały jednak dostosowane do stanu istniejącego, skali opracowania mpzp oraz obecnie obowiązującego rozporządzenia z 2021 r. W obowiązującym

mpzp również duża część terenu była wskazywana do zabudowy mieszkaniowej (w części północnej i centralnej) oraz jako tereny usługowe (w części południowej). W części zachodniej wskazano przebieg obwodnicy osiedla Kłodnica, z której obecnie zrezygnowano. Podobną do niej funkcję, ale o niższej klasie będzie pełniła droga lokalna 3KDL. Część terenów, które w mpzp wskazano jako tereny ZP obecnie wskazano do zabudowy. Zarówno jednak w projekcie mpzp, jak i w obowiązującym mpzp teren skweru oraz teren dolnego odcinka dawnego kanału był już włączony w obręb terenów z możliwością urbanizacji. W wyniku realizacji ustaleń projektu niemal cały teren ulegnie zabudowie, jego część centralna i północna będzie miała charakter podmiejskich dzielnic z zabudową jednorodziną, zaś południowa terenów usługowych o charakterze miejskim. Tereny zieleni urządzonej będą pełniły koryta dawnych kanałów, rejon oczka wodnego, teren Kanału Kłodnickiego, częściowo teren KO oraz szpalery i aleje drzew, które wskazano do zachowania. Również samotną topolę o rozmiarach pomnikowych na terenie 9MN wskazano do zachowania.

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE

Opracowaniem objęty został fragment miasta Kędzierzyn-Koźle położony w jego części zachodniej, w południowej części Osiedla Kłodnica. Granicę północną analizowanego terenu stanowi Kanał Kłodnicki i ul. K. Szymanowskiego. Granica zachodnia biegnie bez szczególnego wyróżnienia w terenie. Granica południowa biegnie na fragmencie ul. Ustronną, zaś granica wschodnia w dużej mierze opiera się na ul. X. Dunikowskiego i ul. Kłodnickiej. Powierzchnia terenu objętego opracowaniem wynosi 40,9 ha. Lokalizację terenu objętego mpzp pokazano na załączniku mapowym.

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego¹ obszar objęty opracowaniem znajduje się w prowincji Niż Środkowoeuropejski (31), w podprowincji Niziny Środkowopolskie (318), makroregionie Nizina Śląska (318.5), w obrębie mezoregionu Kotlina Raciborska (318.59).

2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

Trzeciorzędowe podłoże obszaru objętego opracowaniem budują utwory miocenu, wykształcone jako ility i piaski z syderytami, miejscami z węglem brunatnym warstw kędzierzyńskich **Ns**². Osady te stanowią podłoże nie tylko analizowanego terenu, ale i całego obszaru gminy, bezpośrednio na analizowanym terenie występują na głębokości ok. 15 – 20 m p.p.t. Utwory karbońskie, budujące powszechnie podłoże podczwartorzędowe obszarów leżących na wschód i północny-wschód od gminy Kędzierzyn-Koźle, na badanym obszarze występują dopiero pod warstwami osadów trzeciorzędowych na znacznej głębokości. Zgodnie ze Szczegółową Mapą Geologiczną Polski ark. Kędzierzyn-Koźle³ znaczną

¹ Kondracki J., Geografia Regionalna Polski, PWN, Warszawa 2001;

² Kotliccy G. i S., Mapa Geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979;

³ Trzepla M., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Kędzierzyn-Koźle, PIG, Warszawa, 1993 r.;

część powierzchniowej budowy geologicznej analizowanego terenu zajmują piaski i żwiry rzeczne tarasów zalewowych rzeki Kłodnicy i Odry $m^f Q_h^o$.

2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Wody płynące

Analizowany teren położony jest w dolinie Kłodnicy i Odry, dodatkowo przez część północną przepływa Kanał Kłodnicki. Pierwotnie, przed epoką industrializacji niemal cały ten teren stanowił rozległą dolinę rzeczną. Jak wynika z analizy map geomorfologicznych oraz analizy osadów rzecznych, które pokazano na mapie geologicznej szerokość doliny Kłodnicy dochodziła do ok. 1300 – 1400 m, a szerokość Odry nawet do 4 km. Przed tzw. antropogenem, a więc przekształceniem środowiska na szeroką skalę doliny rzeczne wyglądały zupełnie inaczej niż dziś, gdzie koryta zostały uregulowane, a reszta dolin zabudowana. Rzeki płynęły szerokimi dolinami, meandrując i często zmieniając swoje koryto na skutek powodzi, poroztopowych wezbrań, a także działalności bobrów. Obecnie koryta rzek są uregulowane, a doliny rzeczne w dużej mierze przekształcone albo na skutek urbanizacji, albo intensyfikacji rolnictwa.

Przez część północną analizowanego terenu przepływa Kanał Kłodnicki, a właściwie jego pozostałość albowiem kanał wybudowany na początku XIX w. stopniowo tracił na znaczeniu i ostatecznie w latach 30 XX w. został zastąpiony Kanałem Gliwickim. Duże odcinki Kanału Kłodnickiego zostały zasypane, ale akurat część końcowa przetrwała do naszych czasów. Kanał pełni zarówno ważną funkcję hydrograficzną i przyrodniczą, jak i zabytkową, znajduje się tu bowiem kilka ciekawych obiektów historycznych, zresztą sam kanał posiada ogromną wartość historyczną. W rejonie ul. Kłodnickiej znajduje się zabytkowa śluza, niestety jest ona jak i sam kanał mocno zaniedbana.

Poza tymi dwoma głównymi ciekami, które posiadają swoje hydronimy na analizowanym terenie znajduje się kilka mniejszych cieków i rowów melioracyjnych, a także kilka głębokich kanałów, które jednak obecnie nie prowadzą wody. W przeszłości były one prawdopodobnie częścią całego systemu wodnego gospodarowania wodą na tym terenie, doprowadzały również wodę do Portu Koźle lub do budowli Twierdzy Koźle. Kanały i rowy obecnie prawie zupełnie pozbawione są wody, należy jednak mieć na uwadze, że od dłuższego czasu trwa już tzw. susza hydrologiczna, czyli okres niedoborów wody. Prawdopodobnie w okresie wzmożonych opadów czy podwyższonego stanu wód na Kłodnicy w okresie powodziowym kanały i rowy mogą zapełniać się wodą. W obrębie dawnych kanałów również znajdują się niewielkie zagłębienia wypełnione wodą wykorzystywane przez dziki do kąpieli (tzw. babrzyska), ale nie mają one charakteru ciągłego, raczej znajdują się w najgłębszych miejscach kanałów i wodą wypełniają się w okresie opadów. Na analizowanym terenie wyróżnić można dwa tego typu opuszczone kanały, oba na północ od ul. X. Dunikowskiego.

Spośród wód powierzchniowych znajdują się tu tylko dwa niewielkie oczka wodne na zachód od ul. Błonie i ul. św. Floriana, przy czym oczko po stronie wschodniej znajduje się na terenie ogrodzonym, na prywatnej posesji, zaś oczko po stronie zachodniej ma charakter

dziki. Powierzchnia tych oczek to ok. 0,14 ha i 0,17 ha. Prawdopodobnie oczka te również stanowiły element funkcjonującego tu pierwotnie systemu wodnego dolin Odry i Kłodnicy.

Zagrożenie powodziowe

Na analizowanym obszarze występują zagrożenia powodziowe związane z rzeką Odry i Kłodnicą, a także Kanałem Kłodnickim oraz jego położeniem w dolinach tych cieków. Zgodnie z mapami obszarów szczególnego zagrożenia powodzią opublikowanych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej wydzielono tu obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat, natomiast obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat nie były wykazywane.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią obejmują bezpośrednią dolinę rzeki Kłodnica, poza analizowanym obszarem. W zdecydowanej większości są to tereny nieurbanizowane, wykorzystywane jako grunty o charakterze rolniczym, częściowo również zagrożenie powodziowe wskazane jest na terenie ogródków działkowych. Zasięg wód $Q=10\%$ mieści się w zasięgu wód $Q=1\%$ i oba te zasięgi stanowią obszary szczególnego zagrożenia powodzią, a więc obszary na których z mocy przepisów ustawy Prawo Wodne obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu terenów. Zasięg wód $Q=0,2\%$ jest natomiast znacznie większy od zasięgu wód $Q=1\%$ i obejmuje dość rozległe tereny na analizowanym obszarze. Zagrożenia na skutek przerwania wału przeciwpowodziowego na analizowanym terenie nie wykazywano, choć tego typu tereny były wskazywane nieopodal, w dolinie Odry.

Ujęcia wód powierzchniowych

Na analizowanym terenie nie występują ujęcia wód powierzchniowych, ani ich strefy ochronne.

Jednolite części wód powierzchniowych

Na analizowanym terenie nie wykazywano cieków zaliczonych do JCWP, natomiast całość analizowanego terenu znajduje się w zlewni JCWP nr PLRW600019117159 Odra od wypływu ze zb. Polder Buków do Kanału Gliwickiego.

2.4 WODY PODZIEMNE

Regionalizacja hydrogeologiczna

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Gliwice⁴ cały analizowany obszar wchodzi w skład Regionu Przedzudeckiego XXV, Podregionu Kędzierzyńskiego XXV4. W tym podregionie główny poziom użytkowy występuje w utworach trzeciorzędowych, jako piętro o znaczeniu podrzędnym mogą występować tu utwory wodonośne w warstwach czwartorzędowych.

Użytkowe poziomy wodonośne

⁴ Kotlicka G., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1986;

Według Mapy Hydrogeologicznej Polski ark. Kędzierzyn-Koźle⁵ na analizowanym obszarze występuje główny użytkowy poziom wodonośny w utworach trzeciorzędowych oraz podrzędnie w utworach czwartorzędowych. Wyznaczono tu jednostkę hydrogeologiczną 4Q/bTrII. Potencjalna wydajność studni wierconej wynosi od 70 m³h do 120 m³h, na całej powierzchni jednostki stopień zagrożenia wód jest bardzo niski ze względu na izolację mioceńskich iłów, izolacja jest dobra, nie stwierdzono ognisk zanieczyszczeń. Jakość wód jest średnia (II), woda wymaga prostego uzdatnienia.

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003) oraz materiałów Państwowej Służby Hydrogeologicznej w trzeciorzędowych utworach wodonośnych wydzielono Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 332 Subniecka kędzierzyńsko-głubczycka, obejmuje on cały analizowany teren.

Jednolite Części Wód Podziemnych

Całość analizowanego terenu znajduje się w jednolitej części wód podziemnych nr PLGW6000142.

Ujęcia wód podziemnych

Na analizowanym terenie nie występują ujęcia wód podziemnych, ani ich strefy ochronne.

2.5 KLIMAT I WARUNKI TOPOKLIMATYCZNE

Subregion kędzierzyńsko-kozielski położony jest w obrębie jednej z ośmiu wyznaczonych krain tworzących razem śląsko-wielkopolski region klimatyczny. Kraina ma klimat łagodny, zaliczany do najcieplejszych w Polsce, charakteryzujący się następującymi parametrami (danymi średnimi):

- temperatura powietrza w styczniu: -2,0°C;
- temperatura powietrza w lipcu: +18,2°C;
- temperatura średnia roczna: +8,3°C;
- opady roczne średnie: 650 mm;
- czas trwania lata: 90 dni;
- okres wegetacyjny średnio około 226 dni i zaczyna się w końcu marca;
- czas trwania zimy: 70 dni;

Dominują wiatry z kierunku zachodniego – 19,4%, południowo – zachodniego – 18% oraz południowego – 15,4%, a struktura róży wiatrów wskazuje, że w okresie pomiędzy październikiem, a lutym należy spodziewać się zwiększonego napływu zanieczyszczonego powietrza z rejonu ostrawskiego. Charakterystyczny jest duży procent cisz i bardzo słabych

⁵ Górnik M., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Kędzierzyn-Koźle, PIG, Warszawa, 1997 r.

wiatrów – 66,5%. Wiatry silne (7 m/s) występują w 3,5% ogółu obserwacji i notowane są najczęściej przy wiatrach zachodnich, północno – zachodnich oraz południowych.⁶

Przedstawione dane wskazują na przewagę wpływów oceanicznych w krainie klimatycznej, w obrębie, której znajduje się Kędzierzyn – Koźle. Wiosna i lato (stosunkowo długie) są wczesne i ciepłe, a zima łagodna i krótka, z nietrwałą pokrywą śnieżną. Opady atmosferyczne kształtują się na poziomie nieco poniżej średniej krajowej. Bezpośrednio na analizowanym terenie dominuje topoklimat rolniczy pół wielkoobszarowych, co powoduje dobre przewietrzanie, ale i zaostrzenie niektórych elementów pogodowych jak np. dobowe wahania temperatury czy nasłonecznienia.

2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI

2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Ukształtowanie terenu

Analizowany teren położony jest w obrębie rozległych dolin rzecznych Odry i Kłodnicy, które za ul. S. Wyspiańskiego łączą się ze sobą w jedną szeroką dolinę. Zgodnie z mapą geomorfologiczną na analizowanym terenie wyróżnia się tu taras akumulacyjny zalewowy w dolinie rzecznej 2,0 – 6,0 m n.p. rzeki w część północno-zachodniej i centralnej obszaru oraz taras erozyjno-akumulacyjny nadzalewowy w dolinie rzecznej 5,0 – 8,0 m n.p. rzeki w części centralnej i północnej analizowanego obszaru. Pierwotnie w obrębie tarasu nadzalewowego ulokowała się centralna, zabudowana część miejscowości Kłodnica, a na terenie tarasu zalewowego grunty orne, łąki i pastwiska. Teren jest w zasadzie płaski, w obrębie tarasu zalewowego rzędne wynoszą ok. 169 – 170 m n.p.m., w obrębie tarasu nadzalewowego 171 – 172 m n.p.m.

Pierwotne ukształtowanie terenu zostało tu zmienione na skutek przeprowadzenia rozmaitych prac hydrotechnicznych związanych z budową Kanału Kłodnickiego oraz utworzeniem całego systemu wodnego rzek Odry i Kłodnicy. Pierwotnie rzeka Kłodnica płynęła prawdopodobnie wzdłuż dawnego meandru (teren na wschód od analizowanego obszaru), który jest wyraźnie widoczny na mapach, a w szczególności na wyrzysie z Numerycznego Modelu Terenu. Rzeka płynąc od wschodu opierała się o wyżej położony taras nadzalewowy i następnie skręcała na południe omijając wyżej położony taras po stronie południowej, gdzie łączyła się z doliną Odry. Na początku XIX w. wybudowano Kanał Kłodnicki w północnej części analizowanego obszaru, a nurt Kłodnicy skierowano ku zachodowi sztucznym korytem lub przy wykorzystaniu jednego ze starorzeczy (pierwotnie rzeki płynące szerokimi dolinami miały więcej głównych nurtów, które zmieniały zależnie od powodzi, zamulania, działalności bobrów czy innych naturalnych procesów). Zrealizowano tu również kanały prawdopodobnie doprowadzające wodę do rejonu portu czy Twierdzy Koźle, ślady tych kanałów są widoczne na północ od obecnego koryta Kłodnicy, na zachód od ul. Kłodnickiej i na północ od ul. X. Dunikowskiego.

Zjawiska osuwiskowe

⁶ Na podstawie: Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Gminy Kędzierzyn-Koźle, Budplan, Warszawa, 2018 r.

Na podstawie analizy danych kartograficznych, wizji terenowej i danych Systemu Ochrony Przeciwosuwiskowej (PIG), na analizowanym terenie nie stwierdzono zjawisk osuwiskowych – aktualnych lub historycznych. Analizowany teren pod względem ukształtowania terenu i litologii nie jest predysponowany do występowania tego rodzaju zjawisk.

Potencjalne historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi

W rejestrze prowadzonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu brak jest informacji o potencjalnych historycznych zanieczyszczeniach powierzchni ziemi na analizowanym terenie.

2.6.2 GLEBY I ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

Analizowany teren położony jest w obrębie dolin rzecznych Odry i Kłodnicy, co ma również niebagatelny wpływ na występujące tu gleby. Pierwotna zabudowa Kłodnicy rozlokowała się na wyniesieniu tarasu nadzalewowego, zaś pozostały obszar zagospodarowany był pod grunty orne, łąki i pastwiska. Spośród typów gleb niemal na całym obszarze dominują mady F. Spośród kompleksów rolniczej przydatności gleb wydzielono tu użytki zielone średnie 2z, gleby kompleksu pszennego dobrego 2 oraz zbożowo pastewnego mocnego 8. Zgodnie z mapą ewidencyjną miasta Kędzierzyn-Koźle na analizowanym obszarze występują grunty orne klas RIVa, RIVb, ale i także grunty orne klas wyższych RIIIa i RIIIb, a nawet grunty klasy RII. Obecnie uprawy na analizowanym terenie prowadzone są na zdecydowanej większości gruntów rolnych, co świadczy o dobrym stanie gleb.

2.7 ZASOBY NATURALNE

W podłożu analizowanego obszaru nie występują udokumentowane złoża kopalin, nie ustanowiono tu również obszarów, ani terenów górniczych.

2.8 PRZYRODA OŻYWIONA

Pierwotnie doliny zalewowe Odry i Kłodnicy porastały niżowe nadrzeczne łągi jesionowo-wiązowe w strefie zalewów epizodycznych *Ficario-Ulmetum typicum* oraz niżowe łągi olszowe i jesionowo-olszowe siedlisk wodnogruntowych *Fraxino-Alnetum*. W obrębie tarasy nadzalewowej występowały grądy subkontynentalne lipowo-dębowo-grabowe *Tilio-Carpinetum* w odmianie małopolskiej z bukiem i jodłą, forma wyżynna, seria żyzna. Na skutek długotrwałych przemian związanych głównie z wykorzystaniem terenów pod rolnictwo oraz zabudową w części centralnej naturalna szata roślinna niemal na całym obszarze już nie występuje. Obecnie o charakterze pierwotnej roślinności świadczą pojedyncze drzewa jak olchy, dęby, topole i wierzby.

Centralną część analizowanego terenu zajmuje zabudowa, która pierwotnie lokowana była wzdłuż głównych ulic: ul. Kłodnickiej i ul. X. Dunikowskiego. W ostatnich latach zabudowa rozprzestrzeniła się w kierunku na zachód od ul. Kłodnickiej. Na zachód od ul. Kłodnickiej i na północ od ul. X. Dunikowskiego występują uprawiane grunty orne,

stopniowo postępuje tu też realizacja nowej zabudowy przy ul. Osiedlowej, Błonie i św. Floriana. Niezwykle ciekawym elementem zagospodarowania są tu dwa dawne kanały, których brzegi porośnięte są różnorodną roślinnością krzewiastą i drzewami. Kanały były prawdopodobnie dawniej elementem systemu wodnego doliny Odry i Kłodnicy, być może doprowadzały wodę do portu w Koźlu i istniejących tam zakładów, bądź też służyły do spławiania mniejszych towarów czy też stanowiły element Twierdzy Koźle. Obecnie w kanałach brak jest wody, jedynie w najgłębszych miejscach znajdują się niewielkie oczka wykorzystywane np. przez dziki, są to tzw. babrzyska. Brzegi, skarpy i częściowo dno kanałów porastają bardzo różnorodne zakrzewienia i zadrzewienia w składzie których występuje bez czarny, trzmielina, czeremcha, tarnina, a z drzew olchy, dęby, wierzby i topole. Drzewa i krzewy nie prezentują jakiejś zwartej kompozycji, choć niewykluczone, że dawniej, gdy kanały jeszcze funkcjonowały drzewa rosły harmonijnie wzdłuż brzegów. Obecnie wiele drzew już uschło czy złamało się, nierzadko też brzegi kanałów obsypały się w wyniku czego poszczególne drzewa wywracały się. Całość zadrzewień wzdłuż kanałów nie cechuje się więc elementami, które pozwalałyby na ich wskazanie jako pomników przyrody np. jako cennej alei drzew, jednak zadrzewienia te pełnią ważną funkcję biocenotyczną i winny być zachowane i chronione np. jako użytki ekologiczne. Co istotne wśród zadrzewień mogą występować drzewa o rozmiarach pomnikowych, jednak teren ten jest bardzo trudny do przebycia, ze względu na podmokłe dno i obsypujące się skarpy oraz bardzo gęste zakrzewienia. Szczegółowa inwentaryzacja tych zadrzewień w poszukiwaniu pomników przyrody wykracza jednak poza format prognozy oddziaływania na środowisko. W odległości ok. 40 metrów na północ od zadrzewienia położonego na północ od ul. X. Dunikowskiego znajduje się wspaniały soliter topola czarna o obwodzie ok. 500 cm, drzewo to zasługuje na objęcie ochroną jako pomnik przyrody.

Na zachód od ul. Błonie i ul. św. Floriana znajdują się dwa oczka wodne, które również stanowią prawdopodobny element dawnego systemu wodnego. Prawdopodobnie także i wtedy przebiegał kanał podobny do dwóch znajdujących się na południe od oczek. Obecnie znajdują się tu dwa oczka wodne, przy czym oczko położone bardziej na wschód znajduje się w całości na prywatnej posesji i otoczone jest płotem, a jego brzegi są porośnięte trawnikiem i wykoszone. Oczko w części zachodniej jest dzikie, a jego brzegi porastają trzcinowiska i szuwar pałkowy oraz krzewy wierzb. Ten teren posiada zdecydowanie podwyższony potencjał przyrodniczy i godny jest zachowania w procesie planowania przestrzennego. W tej części analizowanego terenu znajduje się jeszcze Plac Richarda Wagnera z niewielkim skwerem, gdzie rośnie kilka drzew, głównie klonów i lip, znajduje się również trawnik, ławki, siłownia na powietrzu i niewielki plac zabaw.

Przez północną część analizowanego obszaru przebiega zupełnie niezwykle obiekt o charakterze zabytkowym – Kanał Kłodnicki, wybudowany w latach 1792 – 1812, wpisany do rejestru zabytków. Niestety kanał jest zaniedbany, a znajdująca się przy ul. Kłodnickiej śluza niszczy. Po południowej stronie kanału, wzdłuż ul. K. Szymanowskiego rośnie aleja jesionów, również i tu brak jest drzew o charakterze pomnikowym, ale także ona posiada duży walor krajobrazowy.

Na analizowanym terenie, ze względu na jego położenie w obrębie dolin rzecznych występuje szereg wartościowych elementów przyrody ożywionej, z najważniejszych należy wymienić:

- Dwa dawne kanały porośnięte drzewami, krzewami i zadrzewieniami,
- Samotne drzewo soliter topola czarna o rozmiarach pomnikowych,
- Oczko wodne na zachód od ul. Błonie i ul. św. Floriana,
- Zadrzewienia skweru na placu R. Wagnera,
- Aleja jesionów wzdłuż ul. K. Szymanowskiego,

Szerzej kwestie ewentualnej ochrony i zachowania tych obszarów i obiektów omówiono w rozdziale poniżej.

2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R. ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE

Formy ochrony przyrody⁷

Na analizowanym obszarze ani w jego pobliżu obecnie nie występują żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336). Znajdujące się tu obiekty i tereny również nie były proponowane do objęcia ochroną w żadnych dokumentach miejskich. Jedynie na stronie internetowej <http://ostojeprzyrody.info/mapa> pokazano przebieg szpaleru drzew wzdłuż Kanału Kłodnickiego oraz wskazano kilka drzew poza wschodnią granicą analizowanego terenu, które zostały zaproponowane do objęcia ochroną jako pomniki przyrody, nazwa tego terenu w opracowaniu to „Aleja Kanał al-kk-kl-01”. Jednocześnie jednak należy stwierdzić, że jak do tej pory nigdzie nie pojawiła się jednoznaczna propozycja objęcia szpaleru i drzew jako pomników przyrody ochroną.

Kwestia obejmowania ochroną obiektów i obszarów na analizowanym terenie jest mocno problematyczna. Z jednej strony nie występują tu siedliska szczególnie cenne, które jednoznacznie wymagałyby ochrony, które byłyby dobrze wykształcone, nie zaburzone, spełniałyby wymagania siedlisk wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001 r. w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie (Dz. U. z 2001 r. nr 92 poz. 1029)⁸. Jednocześnie jednak teren ten w dużej mierze położony jest w dolinie rzecznej, a znajdujące się tu obiekty i obszary ze względu na szereg uwarunkowań winny być objęte ochroną. Definicje poszczególnych form ochrony przyrody wg ustawy o ochronie przyrody przedstawiają się następująco:

Art. 40.1. Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej

⁷ Opracowanie ekofizjograficzne dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dwóch terenów położonych w obrębie Osiedla Kłodnica, Geologic Tomasz Miłowski, Rybnik, grudzień 2022 r.;

⁸ Rozporządzenie od wielu lat już nie obowiązuje, ale wymienia siedliska godne objęcia ochroną zgodnie ze współczesną wiedzą naukową

lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

Dodatkowo do tego przepisu ustawy dodano uszczegóławiające zapisy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody:

„Kryteriami uznawania drzew za pomniki przyrody są:

1) obwód pnia nie mniejszy niż minimalny obwód pnia drzewa mierzony na wysokości 130 cm dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew, określony w załączniku do rozporządzenia, lub

2) wyróżnianie się wśród innych drzew tego samego rodzaju lub gatunku w skali kraju, województwa lub gminy, ze względu na obwód pnia, wysokość, szerokość korony, wiek, występowanie w skupiskach, w tym w alejach lub szpalerach, pokrój lub inne cechy morfologiczne, a także inne wyjątkowe walory przyrodnicze, naukowe, kulturowe, historyczne lub krajobrazowe.”

Tak więc występowanie w szpalerach i alejach, nawet jeśli drzewa nie osiągają wymaganych rozmiarów również umożliwia objęcie ich ochroną jako pomników przyrody.

„Art.42. Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.”

„Art.43. Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.”

W tym kontekście znajdujące się na analizowanym terenie obiekty i obszary jak najbardziej spełniają definicje ustawowe do objęcia ochroną. Jednocześnie należy również mieć na uwadze, że duża część tych terenów została w obowiązującym mpzp z 2003 r. oraz w suikzp z 2018 r. wskazana do zabudowy, a ustalenia aktów prawa miejscowego nie mogą być ze sobą sprzeczne. Pojęcie objęcia ochroną danego obiektu czy obszaru jest wtórne i niezależne od procesu planowania przestrzennego i winno zostać dokonane odpowiednimi uchwałami rady miasta np. na podstawie szczegółowej inwentaryzacji przyrodniczej miasta. W tabeli poniżej omówiono wartość poszczególnych obiektów i terenów, możliwość objęcia ochroną oraz przedstawiono warunkowość dopuszczenia urbanizacji.

Tabela 1 Tereny cenne pod względem przyrodniczym, krajobrazowym i zieleni urządzonej

I.p.	Teren/obiekt	Walory przyrody	Proponowana forma ochrony przyrody
------	--------------	-----------------	------------------------------------

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Kędzierzyn-Koźle położonego na terenie osiedla Kłodnica, w rejonie ulic: Karola Szymanowskiego, Kłodnickiej, Xawerego Dunikowskiego oraz projektowanej ul. Błonie

01, 02	Dawne kanały wraz z porastającymi je zadrzewieniami i zakrzewieniami	Występują tu dawne kanały porośnięte różnorodną roślinnością drzewiastą i krzewiastą, pośród nich mogą występować drzewa o rozmiarach pomnikowych	Pomnik przyrody jako aleja Użytek ekologiczny jako „kępy drzew i krzewów” oraz „stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania”
05	Aleja drzew wzdłuż ul. K. Szymanowskiego	Drzewa nie posiadają rozmiarów pomnikowych, ale mają pewną wartość krajobrazową	Możliwe ujęcie szpaleru jako pomnika przyrody głównie ze względu na walory krajobrazowe
06	Soliter topola czarna	Drzewo o obwodzie ok. 500 cm z dużymi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi	W pełni wypełnia definicję pomnika przyrody
07	Dwa oczka wodne	Oczko po stronie zachodniej ma charakter dziki, a jego brzegi porastają szuwary i zakrzewienia o charakterze łąkowym. Oczko po stronie wschodniej nie ma wartości przyrodniczej, znajduje się w obrębie prywatnej posesji	Oczko wodne w części zachodniej wypełnia definicję użytku ekologicznego. Oczko w części wschodniej nie posiada wartości przyrodniczej
11	Skwer na Placu R. Wagnera	Teren miejskiej zieleni urządzonej	Brak elementów, które wypełniałyby definicje ustawowe w zakresie ochrony przyrody, ale stanowi ważny element zieleni urządzonej osiedla

Jak widać z powyższej tabeli statut poszczególnych obiektów i terenów jest różny i może być przedmiotem dyskusji. Największą trudność sprawia tu położenie poszczególnych

terenów w obrębie obszarów urbanizacji wskazanych w obowiązującym mpzp z 2003 r. W obecnym stanie prawnym odstępianie od przeznaczeń terenu z możliwością zabudowy mogłoby wiązać się z koniecznością wypłacenia dużych odszkodowań właścicielom poszczególnych gruntów na skutek utraty ich wartości. Nie mniej patrząc od strony przyrodniczej tereny i obiekty wymienione w tabeli powinny pozostać wolne od zabudowy w użytkowaniu przyrodniczym.

Wskazanie konkretnych form ochrony przyrody czy zaproponowanie szczegółowych granic jest tu drugorzędne, najistotniejsza jest sama ochrona poszczególnych obiektów i terenów przed negatywnym wpływem z zewnątrz. W przypadku obejmowania terenów ochroną konieczne będzie przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej właściwej dla danej formy ochrony przyrody. Jednoznaczne rozstrzygnięcie które formy ochrony przyrody byłyby tu właściwie nie jest możliwe, zależy bowiem od wielu czynników. Nie mniej każda ze wskazanych powyżej form jest tu możliwa, co więcej mogą one tu występować łącznie, ustawa o ochronie przyrody nie wyklucza bowiem takich rozwiązań.

Korytarze ekologiczne

W ogólnopolskiej literaturze⁹ przedmiotu na analizowanym obszarze nie wskazywano przebiegu korytarzy ekologicznych. Natomiast w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego z 2019 r. wskazano, że południowo-zachodnia część obszaru objętego mpzp znajduje się granicach korytarza ekologicznego „Odra”. Granice korytarzy ekologicznych w tym opracowaniu wskazano dość ogólnie, w skali 1:100000. Obecnie zwierzęta mają pełną możliwość przemieszczania się terenami rolnymi w części zachodniej. Ze względu na dużą ilość zadrzewień śródpolnych (m.in. dawne kanały) zwierzęta chętnie wykorzystują te tereny zarówno do przemieszczania się, jak również jako miejsca żerowania i jako refugia, czyli lokalne śródpolne schronienia.

2.10 KRAJOBRAZ

Na analizowanym terenie występuje krajobraz otwartych terenów rolnych w części zachodniej oraz krajobraz miejski w centralnej części Osiedla Kłodnica. Zabudowa centralnej części osiedla choć pozbawiona jest szczególnych walorów krajobrazowych, jednak sprawia wrażenie przemyślanej i zwartej kompozycji. Dobrze zarysowana jest linia zabudowy mająca odniesienie do dróg, brak jest znaczących wyrw czy budynków zrealizowanych poza linią historycznie usytuowanych budynków. Bardzo ładnie prezentuje się sylweta kościoła pw. Matki Bożej Bolesnej widziana z ul. Kłodnickiej zarówno dla poruszających się od strony północnej, jak i południowej. Wieża kościoła widoczna jest również z daleka, niemal z całego terenu objętego opracowaniem stanowiąc charakterystyczny i dobrze rozpoznawalny element krajobrazu osiedla.

⁹ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.;

Poza częścią centralną analizowanego terenu dominuje krajobraz wielkopowierzchniowych gruntów ornych, których uzupełnieniem są jednak ciągi i kępy zadrzewień, pojedyncze drzewa, a w dalekiej perspektywie zamknięcie krajobrazowe stanowi ściana lasu. Niestety krajobraz rolniczy praktycznie nie jest widoczny z głównych dróg, gdyż wzdłuż nich znajduje się zabudowa. Walory urozmaiconego krajobrazu rolniczego na który nakłada się krajobraz dolin rzecznych można obserwować dopiero z polnych dróg znajdujących się poza obszarami zurbanizowanymi.

Ciekawym elementem krajobrazu jest Kanał Kłodnicki, stanowi on bardzo wartościowy element zagospodarowania północnej części Osiedla Kłodnica, niestety mocno zaniedbany. Istniejąca tu zabytkowa śluza jest zniszczona, brzegi kanału zarośnięte roślinnością ruderalną, widoczne są również śmieci. Szkoda, albowiem pozostałość Kanału Kłodnickiego z początku XIX w. mogłaby stać się jedną z największych atrakcji przyrodniczych i krajobrazowych miasta.

Na mapie z 1933 r. generalny stan zagospodarowania Osiedla Kłodnica nie uległ znaczącej zmianie od pierwszej połowy XX w. Podstawowe elementy urbanizacji terenu, a więc główne drogi, zabudowa centrum oraz Kanał Kłodnicki już istniały, widoczny jest również przebieg rzeki oraz dawnych kanałów. Proces zmian ruszył dopiero w XXI wieku, kiedy zaczęła rozwijać się zabudowa osiedli mieszkaniowych jednorodzinnych na terenach rolnych w części zachodniej analizowanego terenu.

2.10 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na analizowanym terenie wskazano budynki ujęte w gminnej ewidencji zabytków, strefę „B” ochrony konserwatorskiej (strefa Kanału Kłodnickiego) i „W” ochrony archeologicznej. Pełne zestawienie obiektów o charakterze zabytkowym znajduje się w projekcie planu, w którym określono również ich lokalizację na rysunku mpzp.

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Generalnie zaproponowane w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przeznaczenia terenu opierają się na ustaleniach obowiązującego mpzp z 2003 r., wszystkie przeznaczenia zostały jednak dostosowane do stanu istniejącego, skali opracowania mpzp oraz obecnie obowiązującego rozporządzenia z 2021 r. W obowiązującym mpzp również duża część terenu była wskazywana do zabudowy mieszkaniowej (w części północnej i centralnej) oraz jako tereny usługowe (w części południowej). W części zachodniej wskazano przebieg obwodnicy osiedla Kłodnica, z której obecnie zrezygnowano. Podobną do niej funkcję, ale o niższej klasie będzie pełniła droga lokalna 3KDL. Część terenów, które w mpzp wskazano jako tereny ZP obecnie wskazano do zabudowy. Pomimo, że trudno jest porównywać mpzp z 2003 r. do obecnego projektu, ponieważ powstał w zupełnie innych realiach prawnych, to jednak realizowany plan jest w dużej mierze kontynuacją zamierzeń wynikających z obowiązującego mpzp. Celem realizacji nowego planu dla niniejszego obszaru jest konieczność dostosowania zapisów planu do obowiązujących przepisów z zakresu planowania i zagospodarowania

przestrzennego (nowe rozporządzenie z 2021 r.) oraz uwzględnienie aktualnego stanu zagospodarowania terenu i potrzeb jego rozwoju zgodnie z kierunkami polityki przestrzennej przyjętej w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kędzierzyn-Koźle. Dodatkowo w projekcie planu uwzględniono wszelkie nowe uwarunkowania związane z ochroną środowiska, kulturą i infrastrukturą techniczną.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Głównym problemem ochrony środowiska na analizowanym obszarze jest brak inwentaryzacji przyrodniczej i brak objęcia ochroną rosnących tu drzew o charakterze pomnikowym oraz brak objęcia części terenów ochroną jako użytki ekologiczne. Zarówno drzewa, jak i poszczególne tereny (głównie koryta dawnych kanałów oraz oczko wodne) powinny zostać objęte ochroną prawną, co umożliwiłoby ich skuteczną ochronę.

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE

Projekt planu nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby pogorszyć jakość wód powierzchniowych. Projekt planu nie wprowadza ustaleń, które byłyby w jakikolwiek sposób kolizyjne z wodami powierzchniowymi, nie nastąpi więc degradacja tego komponentu środowiska. Doliny cieków, a zwłaszcza Kanał Kłodnicki, koryta dawnych kanałów oraz oczka wodne pozostawiono jako wolne od zabudowy. Niewątpliwie powstanie nowej zabudowy wpłynie na zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków, co jednak ma minimalne znaczenie ze względu na podłączenie większości terenów do kanalizacji. W celu przeciwdziałania zanieczyszczeniom projekt planu ustala zasady gospodarki wodno-ściekowej zgodnie z przepisami odrębnymi.

W związku z wprowadzeniem szczegółowych zasad ochrony wód powierzchniowych oraz braku zagrożenia dla wód płynących i stojących nie przewiduje się zagrożenia dla tego komponentu środowiska.

5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE

Na terenie objętym opracowaniem w podłożu występują użytkowe poziomy wodonośne w utworach trzeciorzędowych oraz w utworach czwartorzędowych, wyznaczono również Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 332 Subniecka kędzierzyńsko-głubczycka, obejmuje on cały analizowany teren. Nie przewiduje się wystąpienia szczególnego zagrożenia wód podziemnych. Powstanie nowej zabudowy z niedostatecznie rozwiązaniem systemem odprowadzania ścieków może wpłynąć na stan wód podziemnych. Dla ochrony wód podziemnych ważne będą więc ustalenia przedstawione w zakresie gospodarki ściekowej w rozdziale 5.1. Dla ochrony wód podziemnych kluczowe znaczenie mają działania, które wykraczają poza ramy planowania przestrzennego, takie jak egzekwowanie przez gminę podłączeń do sieci kanalizacyjnej oraz właściwe zaprojektowanie inwestycji z uwzględnieniem wszelkich potrzebnych zabezpieczeń.

5.3 WPŁYW NA KLIMAT

W szerszej skali realizacja ustaleń planu nie będzie miała zauważalnego wpływu na klimat. Zmianie natomiast ulegnie mikroklimat w bezpośrednim sąsiedztwie terenów, na których będzie powstawała nowa zabudowa. W związku z tym zwiększy się szorstkość powierzchni ziemi, a co za tym idzie nastąpi zmniejszenie warunków przewietrzania. Lokalnie może to mieć znaczenie dla pogorszenia jakości powietrza w związku z problemem niskiej emisji. Jednak od 2017 r. na terenie województwa opolskiego obowiązuje tzw. uchwała antysmogowa, dzięki której również i w gospodarstwach domowych następuje ograniczenie możliwości lokalizowania źródeł ciepła wykorzystujących najgorsze jakościowo paliwa. W związku z postępującą wymianą kotłów na bardziej ekologiczne oraz wprowadzeniem nakazu montowania w nowych budynkach jedynie kotłów spełniających odpowiednie normy wynikające z uchwały antysmogowej nie przewiduje się zagrożenia związanego ze wzrostem

zjawiska niskiej emisji. Zjawisko to będzie już teraz dotyczyło tylko starych kotłów, które powinny być sukcesywnie wymieniane.

5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI

5.4.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Budowa nowych obiektów o charakterze mieszkaniowym i usługowym lub dróg może wpłynąć na przekształcenie powierzchni terenu, nie będzie ona jednak miała charakteru znaczących przekształceń. W przypadku realizacji nowej zabudowy nie należy spodziewać się znaczących przekształceń, projekt planu nie przewiduje bowiem w tym miejscu wielkoskalowych przedsięwzięć, takich jak drogi wyższych klas czy inne obiekty, których budowa związana jest z przemieszczaniem znaczącej ilości mas ziemnych (odkrywkowe kopalnie, składowiska odpadów). Zmiany powierzchni ziemi należy uznać za nieuniknione, towarzyszące wprowadzeniu każdego typu inwestycji, jednocześnie jednak nie powodujące znaczących przekształceń morfologii terenu.

5.4.2 WPŁYW NA GLEBY

Przy powstaniu planowanej zabudowy istniejące tu gleby ulegną w większości zniszczeniu. Zdecydowana większość terenów, które obecnie nie są zabudowane, a które zmienią zagospodarowanie to grunty orne, często pozostające w uprawie. Projekt planu przewiduje pozostawienie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych terenów, pomimo to przewiduje się, że tereny poddane pod zabudowę zostaną bezpowrotnie stracone dla rolnictwa. Należy pamiętać, że w świetle obowiązującego prawa zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2409) przekształcenie gleb klasy III na cele nierolnicze oraz gruntów leśnych na cele nieleśne w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego poza obszarami miast wymaga zgody odpowiedniego organu. Część terenów do zabudowy obejmie grunty rolne klas I-III, nie nastąpi jednak konieczność uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia, gdyż zmiany te zostały już dokonane na etapie poprzednich dokumentów planistycznych oraz tereny te położone są w obrębie administracyjnym miasta. Nie nastąpi również konieczność zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, gdyż nie przewiduje się takich gruntów do zmiany.

5.5 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE

W podłożu analizowanego terenu nie występują jakiegokolwiek udokumentowane złoża kopalin, nie zostały tu również ustanowione obszary i tereny górnicze, nie zaistniała więc potrzeba wprowadzania ograniczeń w tym zakresie.

5.6 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ

W projekcie planu wskazano rozległe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w części centralnej i zachodniej terenu oraz zabudowy mieszkaniowo-usługowej wzdłuż ul. Kłodnickiej. Na północ od ul. X. Dunikowskiego wskazano tereny usługowe. Dla obsługi dość rozległego programu urbanizacyjnego wskazano drogi klasy lokalna, dojazdowa oraz drogi wewnętrzne. Pozostawiono tereny zieleni urządzonej i nieurządzonej w rejonie Kanału

Kłodnickiego, na terenie oczka wodnego w części zachodniej (teren 1ZN) oraz jedno z koryt dawnego kanału (tereny 2ZP i 3ZP) oraz mniejszy teren jako 2ZN. Natomiast możliwa jest realizacja przekształcenia terenu 1KO, gdzie obecnie znajduje się skwer Richarda Wagnera oraz drugiego z zadrzewionych koryt dawnego kanału na terenie 2U. W wyniku realizacji istniejące tu zadrzewienia zostaną zachowane, a tereny trawiaste (na skwerze) pozostaną tylko na tyle, na ile uda się je zachować w ramach powierzchni biologicznej czynnej i innych ustaleń mpzp. Dla terenu 1KO wskazano współczynniki, które umożliwią jak największe zachowanie istniejącej tu zieleni, w tym drzew. Dodatkowo wskazano strefy zieleni wysokiej i istniejące oczka wodnego, które pozwolą zachować te tereny jako wolne od zabudowy. Projekt planu dla obsługi tego szerokiego programu urbanistycznego wskazuje nowe drogi klasy lokalna, dojazdowa oraz drogi wewnętrzne. Część z tych dróg to przedłużenie dróg już istniejących, które funkcjonują obecnie doraźnie jako drogi gruntowe, część zaś będzie stanowiło zupełnie nowe rozwiązania drogowe, zwłaszcza droga klasy lokalna 3KDL, która będzie łączyła ul. Błonie z ul. X. Dunikowskiego.

Generalnie zaproponowane w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przeznaczenia terenu opierają się na ustaleniach obowiązującego mpzp z 2003 r., wszystkie przeznaczenia zostały jednak dostosowane do stanu istniejącego, skali opracowania mpzp oraz obecnie obowiązującego rozporządzenia z 2021 r. W obowiązującym mpzp również duża część terenu była wskazywana do zabudowy mieszkaniowej (w części północnej i centralnej) oraz jako tereny usługowe (w części południowej). W części zachodniej wskazano przebieg obwodnicy osiedla Kłodnica, z której obecnie zrezygnowano. Podobną do niej funkcję, ale o niższej klasie będzie pełniła droga lokalna 3KDL. Część terenów, które w mpzp wskazano jako tereny ZP obecnie wskazano do zabudowy. Zarówno jednak w projekcie mpzp, jak i w obowiązującym mpzp teren skweru oraz teren dolnego odcinka dawnego kanału był już włączony w obręb terenów z możliwością urbanizacji. W wyniku realizacji ustaleń projektu niemal cały teren ulegnie zabudowie, jego część centralna i północna będzie miała charakter podmiejskich dzielnic z zabudową jednorodzinną, zaś południowa terenów usługowych o charakterze miejskim. Wprowadzenie zabudowy spowoduje zmiany w środowisku roślinnym wyrażające się między innymi w zanikaniu roślinności związanej z uprawami rolnymi na rzecz gatunków obcych na terenach realizacji zabudowy. Roślinność i zwierzęta związane do tej pory z gruntami rolnymi z tych terenów zostaną wyparte. Tereny zieleni urządzonej będą pełniły koryta dawnych kanałów, rejon oczka wodnego, teren Kanału Kłodnickiego, częściowo teren KO oraz szpalery i aleje drzew, które wskazano do zachowania. Również samotną topolę o rozmiarach pomnikowych na terenie 9MN wskazano do zachowania.

Reasumując na terenach przeznaczonych w projekcie planu do zabudowy, nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a projekt planu nie przyczyni się do znaczącego pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego. Dla ochrony terenów, które są cenne lub też pełnią funkcję zieleni urządzonej wprowadzono odpowiednie przeznaczenia terenu (ZP lub ZN) lub też wprowadzono strefy zieleni i oczek

wodnych do zachowania, wskazano także aleje i szpalery drzew jako element zieleni urządzonej.

5.7 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIEŚNIA 2004 r. ORAZ NA KORYTARZE EKOLOGICZNE

Ustanowione formy ochrony przyrody

Na terenie objętym opracowaniem na dzień dzisiejszy brak jest jakichkolwiek obszarów lub obiektów objętych ochroną prawną na mocy ustawy o ochronie przyrody.

Proponowane formy ochrony przyrody

W opracowaniu ekofizjograficznym dla analizowanego terenu z grudnia 2022 r. wskazano na potrzebę zachowania i ochrony poszczególnych obiektów i terenów: koryt dawnych kanałów, oczka wodnego w zachodniej części terenu, alei i szpalerów drzew oraz jednej topoli o rozmiarze pomnikowym. Obiekty te zostały wskazane do zachowania w obrębie terenów ZP i ZN, w ramach wskazanych stref zieleni i oczek wodnych oraz poprzez wskazanie poszczególnych alei i szpalerów.

Korytarze ekologiczne

W ogólnopolskiej literaturze¹⁰ przedmiotu na analizowanym obszarze nie wskazywano przebiegu korytarzy ekologicznych. Natomiast w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego z 2019 r. wskazano, że południowo-zachodnia część obszaru objętego mpzp znajduje się w granicach korytarza ekologicznego „Odra”. Granice korytarzy ekologicznych w tym opracowaniu wskazano dość ogólnie, w skali 1:100000. Obecnie zwierzęta mają pełną możliwość przemieszczania się terenami rolnymi w części zachodniej. Ze względu na dużą ilość zadrzewień śródpolnych (m.in. dawne kanały) zwierzęta chętnie wykorzystują te tereny zarówno do przemieszczania się, jak również jako miejsca żerowania i jako refugia, czyli lokalne śródpolne schronienia. Po realizacji zabudowy mieszkaniowej i usługowej funkcja ta zostanie poważnie ograniczona, a zwierzęta będą mogły przemieszczać się już tylko w obrębie zadrzewień stref dawnych kanałów, które jednak pozostawiono wolne od zabudowy.

5.8 WPŁYW NA KRAJOBRAZ

Ideą projektu mpzp jest uzupełnienie istniejącego układu urbanistycznego, będzie ono jednak w wielu miejscach znaczące. Przyjęty w miejscowym planie kierunek rozwoju analizowanego terenu wpłynie znacząco na zmianę krajobrazu zachodniej części osiedla, krajobraz wiejski będzie tu ustępował na rzecz krajobrazu podmiejskich dzielnic z zabudową mieszkaniową jednorodzinną oraz na krajobraz miejski terenów zurbanizowanych. W zapisach projektu planu znalazły się wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego, które powinny zabezpieczyć właściwe kształtowanie się krajobrazu, nie mniej jednak krajobraz analizowanego terenu będzie

¹⁰ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.;

podlegał dalszej znaczącej zmianie. Za szczególnie istotne należy uznać pozostawienie wolnymi od zabudowy terenów koryt dawnych kanałów, Kanału Kłodnickiego, oczka wodnego oraz wskazanie alei i szpalerów drzew, które stanowią znaczącą ponadlokalną wartość krajobrazową.

5.9 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na analizowanym terenie wskazano budynki ujęte w gminnej ewidencji zabytków, strefę „B” ochrony konserwatorskiej (strefa od Kanału Kłodnickiego) i „W” ochrony archeologicznej. Wszystkie te obiekty zostały wskazane w projekcie planu, ustalono dla nich szczegółowe zasady zagospodarowania uwzględniające ich zabytkowy charakter. W związku z ustaleniami projektu planu nie przewiduje się zagrożenia dla zabytków i obiektów o wartościach kulturowych.

5.10 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na potencjalne pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. O ile zwykle zagrożenie ze strony obiektów usługowych jest niewielkie, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska oraz objęte są bieżącym systemem monitoringu, kontroli oraz pozwoleń, o tyle pewnym zagrożeniem jest poszerzenie się funkcji mieszkaniowej (tereny MN), które ciągle są głównym sprawcą zanieczyszczeń w formie tzw. „niskiej emisji”. W celu przeciwdziałania temu negatywnemu zjawisku projekt planu wprowadza nakazu stosowania do celów grzewczych źródeł ciepła bezemisyjnych lub o niewielkiej intensywności emisji, spełniających wymagania standardów jakości powietrza oraz dla realizacji zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepło dopuszczenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na zasadach określonych w ustawie oraz w przepisach odrębnych z zakresu odnawialnych źródeł energii.

Należy zaznaczyć, że systemy obsługi grzewczej pozostają poza kontrolą służb ochrony środowiska, a rozwiązanie problemu niskiej emisji wymaga podjęcia działań, które wykraczają poza ramy miejscowego planu zagospodarowania. Od 2017 r. na terenie województwa opolskiego obowiązuje tzw. uchwała antysmogowa, dzięki której również i w gospodarstwach domowych nastąpi ograniczenie możliwości lokalizowania źródeł ciepła wykorzystujących najgorsze jakościowo paliwa. W związku z postępującą wymianą kotłów na bardziej ekologiczne oraz wprowadzeniem nakazu montowania w nowych budynkach jedynie kotłów spełniających odpowiednie normy wynikające z uchwały antysmogowej nie przewiduje się zagrożenia związanego ze wzrostem zjawiska niskiej emisji.

Projekt planu nie przewiduje realizacji dróg o wysokich klasach, które mogłyby wpływać na zanieczyszczenie powietrza, natomiast drogi klasy lokalna, dojazdowa i wewnętrzne zwykle nie powodują wystąpienia znaczących oddziaływań. Należy podkreślić, że bez względu na formę powstawania zanieczyszczeń, to na przedsiębiorcach lub inwestorach spoczywać będzie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, obowiązek

ograniczenia tego negatywnego oddziaływania. Dokładny wpływ przedsięwzięć na środowisko winien zostać zbadany i opisany w raporcie oddziaływania na środowisko. W razie wykazania przekroczeń wymagane będzie wprowadzenie działań minimalizujących i zapobiegawczych.

5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY

Dopuszczalne poziomy hałasu powinny odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Prowadzenie działalności na jakichkolwiek terenach (czy to usługowych, czy przemysłowych, czy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, o czym wyraźnie mówi art. 144 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. W dalszej części w ust. 2 tego artykułu jest wyraźny nakaz dotyczący ewentualnego oddziaływania na środowisko i tereny sąsiednie, tj. eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisje hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, poza terenem do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Na analizowanym terenie projekt planu nie wprowadza obiektów, które mogą mieć znaczący potencjalny wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego, jak np. nowe rozwiązania drogowe wysokich klas czy rozległe tereny przemysłowe. Niewątpliwie jednak wprowadzenie urbanizacji na nowe tereny spowoduje pogorszenie jakości klimatu akustycznego. Na dzień dzisiejszy na terenach rolnych właściwie brak jest jakichkolwiek emitorów hałasu. Po wprowadzeniu różnego typu zabudowy np. zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej czy usługowej na tereny niezainwestowane pogorszy się jakość klimatu akustycznego, czego muszą być świadome osoby wybierające to miejsce dla przyszłego zamieszkania. Ze względu jednak na skalę nowych do urbanizacji terenów będą to oddziaływania nieznaczące, mające bardzo ograniczony zasięg. Spośród dróg wprowadzono tylko nowe drogi niewielkich klas (drogi klasy lokalna, dojazdowa, drogi wewnętrzne), drogi tego typu zwykle nie powodują znaczących emisji hałasu. Należy jednocześnie podkreślić, że zgodnie z obowiązującym prawem jakość klimatu akustycznego, za wyjątkiem dróg, nie może przekroczyć ustalonych standardów, w związku z czym w razie wystąpienia jakichkolwiek przekroczeń właściciel terenu będzie zobowiązany do ograniczenia uciążliwości. W projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa Ochrony Środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1.

5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Projekt planu dopuszcza lokalizację obiektów telefonii komórkowej, których lokalizacja każdorazowo będzie jednak podlegała weryfikacji pod kątem oddziaływań elektromagnetycznych na zdrowie ludzi. Projekt nie określa konkretnych miejsc, zapis jest ogólny. Należy jednak dodać, że zgodnie

z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2023 poz. 733 ze zm.) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów, a przyjmowane w nim rozwiązania nie mogą uniemożliwiać rozwoju telefonii komórkowej.

5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Ze względu na przyrost zagospodarowania głównie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej niewątpliwie wzrośnie też ilość powstających odpadów. Projekt planu nie wprowadza nowych składowisk odpadów czy innych instalacji komunalnych do przetwarzania odpadów. Bieżąca gospodarka odpadowa zwyczajowo umożliwia czasowe magazynowanie w granicach działek zgodnie z obowiązującymi przepisami. Jednocześnie gospodarka odpadami obostrzona jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Jest ona regulowana ustawą z 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz odpowiednimi uchwałami Rady Gminy. Projekt planu w zakresie gospodarki odpadami odwołuje się w tym zakresie do w/w przepisów odrębnych.

5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Na terenie objętym opracowaniem występują obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat. Tereny te zostały uwzględnione na rysunku planu.

5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Na analizowanym terenie nie występują osuwiska, ani tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi, nie zaistniała więc potrzeba wprowadzania zapisów w tym zakresie.

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego analizowanego terenu zaproponowano rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

W szczególności zaproponowano:

- szczegółowe rozwiązania w zakresie gospodarki ściekami;
- sposób postępowania z odpadami winien być zgodny z planami gospodarki odpadami i przepisami odrębnymi dotyczącymi tych zagadnień;

- zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej z wykorzystaniem istniejących oraz projektowanych wodociągów rozdzielczych;
- szczegółowe zapisy dotyczące zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów;
- uwzględniono występowanie koryt dawnych kanałów, Kanału Kłodnickiego; oczek wodnych, alei i szpalerów drzew oraz drzewa o charakterze pomnikowym;
- uwzględniono występowanie terenu zieleni urządzonej – skweru Ryszarda Wagnera;
- uwzględniono występowanie obiektów zabytkowych;
- uwzględniono zagrożenie powodziowe;

W projekcie mpzp nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Zakres kompensacji przyrodniczej może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ze względu na charakter planu oraz brak znaczących negatywnych oddziaływań na elementy środowiska w prognozie oddziaływania na środowisko nie proponuje się działań zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływanie.

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000

Na analizowanym terenie, jak i w jego sąsiedztwie nie występują obszary Natura 2000. Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby oddziaływać na cele, przedmiot ochrony i integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000, więc nie ma potrzeby rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na etapie projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Zakres planu określony w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 poz. 977) oraz w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2021 r. poz. 2404) nie przewiduje możliwości określenia monitoringu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Wskazanie takie byłoby niezgodne z przepisami prawa i znacząco wykraczałoby poza ustawowe kompetencje Rady Miasta. Należy jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń

studium. W ramach tej analizy również mogą zostać ocenione skutki dla środowiska zachodzące w wyniku realizacji projektowanego dokumentu.

Jednocześnie skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważna jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Projekt planu obejmuje fragment miasta Kędzierzyn-Koźle położony w jego części zachodniej, w południowej części Osiedla Kłodnica, o łącznej powierzchni ok. 40,9 ha i procedowany jest uchwałą Nr XLVIII/558/22 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Kędzierzyn-Koźle położonego na terenie osiedla Kłodnica, w rejonie ulic: Karola Szymanowskiego, Kłodnickiej, Xawerego Dunikowskiego oraz projektowanej ul. Błonie. Celem realizacji nowego planu dla niniejszego obszaru była konieczność dostosowania zapisów planu do obowiązujących przepisów z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego (nowe rozporządzenie z 2021 r.) oraz uwzględnienie aktualnego stanu zagospodarowania terenu i potrzeb jego rozwoju zgodnie z kierunkami polityki przestrzennej przyjętej w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kędzierzyn-Koźle. Konieczna była również zmiana obowiązującego na tym terenie mpzp, które już w żaden sposób nie odpowiada współczesnemu stanowi prawnemu. Dodatkowo w projekcie planu uwzględniono wszelkie nowe uwarunkowania związane z ochroną środowiska, kulturą i infrastrukturą techniczną.

W projekcie planu wskazano rozległe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w części centralnej i północnej terenu oraz zabudowy mieszkaniowo-usługowej wzdłuż ul. Kłodnickiej. Na północ od ul. X. Dunikowskiego wskazano tereny usługowe. Dla obsługi dość rozległego programu urbanizacyjnego wskazano drogi klasy lokalna, dojazdowa oraz drogi wewnętrzne. Pozostawiono tereny zieleni urządzonej i nieurządzonej w rejonie Kanału Kłodnickiego, na terenie oczka wodnego w części zachodniej (teren 1ZN) oraz jedno z koryt dawnego kanału (teren 2ZP i 3ZP) oraz mniejszy teren jako ZN. Natomiast możliwa jest realizacja przekształcenia terenu 1KO, gdzie obecnie znajduje się skwer Richarda Wagnera oraz drugiego z zadrzewionych koryt dawnego kanału na terenie 2U. W wyniku realizacji istniejące tu zadrzewienia zostaną zachowane, a tereny trawiaste (na skwerze) pozostaną tylko na tyle, na ile uda się je zachować w ramach powierzchni biologicznie czynnej i innych ustaleń mpzp. Dla terenu 1KO wskazano współczynniki, które umożliwią jak największe zachowanie istniejącej tu zieleni, w tym drzew. Dodatkowo wskazano strefy zieleni wysokiej i istniejące oczka wodnego, które pozwolą zachować te tereny jako wolne od zabudowy. Projekt planu dla obsługi tego szerokiego programu urbanistycznego wskazuje nowe drogi klasy lokalna, dojazdowa oraz drogi wewnętrzne. Część z tych dróg to przedłużenie dróg już

istniejących, które funkcjonują obecnie doraźnie jako drogi gruntowe, część zaś będzie stanowiło zupełnie nowe rozwiązania drogowe, zwłaszcza droga klasy lokalna 3KDL, która będzie łączyła ul. Błonie z ul. X. Dunikowskiego.

Generalnie zaproponowane w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przeznaczenia terenu opierają się na ustaleniach obowiązującego mpzp z 2003 r., wszystkie przeznaczenia zostały jednak dostosowane do stanu istniejącego, skali opracowania mpzp oraz obecnie obowiązującego rozporządzenia z 2021 r. W obowiązującym mpzp również duża część terenu była wskazywana do zabudowy mieszkaniowej (w części północnej i centralnej) oraz jako tereny usługowe (w części południowej). W części zachodniej wskazano przebieg obwodnicy osiedla Kłodnica, z której obecnie zrezygnowano. Podobną do niej funkcję, ale o niższej klasie będzie pełniła droga lokalna 3KDL. Część terenów, które w mpzp wskazano jako tereny ZP obecnie wskazano do zabudowy. Zarówno jednak w projekcie mpzp, jak i w obowiązującym mpzp teren skweru oraz teren dolnego odcinka dawnego kanału był już włączony w obręb terenów z możliwością urbanizacji. W wyniku realizacji ustaleń projektu niemal cały teren ulegnie zabudowie, jego część centralna i północna będzie miała charakter podmiejskich dzielnic z zabudową jednorodzinną, zaś południowa terenów usługowych o charakterze miejskim. Tereny zieleni urządzonej będą pełniły koryta dawnych kanałów, rejon oczka wodnego, teren Kanału Kłodnickiego, częściowo teren KO oraz szpalery i aleje drzew, które wskazano do zachowania. Również samotną topolę o rozmiarach pomnikowych na terenie 9MN wskazano do zachowania.

Prognoza ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne i dobra kultury. Została ona wykonana zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Opracowaniem objęty został fragment miasta Kędzierzyn-Koźle położony w jego części zachodniej, w południowej części Osiedla Kłodnica. Granicę północną analizowanego terenu stanowi Kanał Kłodnicki i ul. K. Szymanowskiego. Granica zachodnia biegnie bez szczególnego wyróżnienia w terenie. Granica południowa biegnie na fragmencie ul. Ustronną, zaś granica wschodnia w dużej mierze opiera się na ul. X. Dunikowskiego i ul. Kłodnickiej. Powierzchnia terenu objętego opracowaniem wynosi 40,9 ha. Zgodnie ze Szczegółową Mapą Geologiczną Polski ark. Kędzierzyn-Koźle znaczną część powierzchniowej budowy geologicznej analizowanego terenu zajmują piaski i żwiry rzeczne tarasów zalewowych rzeki Kłodnicy i Odry. Analizowany teren położony jest w dolinie Kłodnicy i Odry, dodatkowo przez część północną przepływa Kanał Kłodnicki. Pierwotnie, przed epoką industrializacji niemal cały ten teren stanowił rozległą dolinę rzeczną. Według Mapy Hydrogeologicznej Polski ark. Kędzierzyn-Koźle na analizowanym obszarze występuje główny użytkowy poziom wodonośny w utworach trzeciorzędowych oraz podrzędnie w utworach czwartorzędowych. Analizowany teren położony jest w obrębie rozległych dolin rzecznych Odry i Kłodnicy, które za ul. S. Wyspiańskiego łączą się ze sobą w jedną szeroką

dolinę. Spośród typów gleb niemal na całym obszarze dominują mady F. Spośród kompleksów rolniczej przydatności gleb wydzielono tu użytki zielone średnie 2z, gleby kompleksu pszennego dobrego 2 oraz zbożowo pastewnego mocnego 8. Zgodnie z mapą ewidencyjną miasta Kędzierzyn-Koźle na analizowanym obszarze występują grunty orne klas RIVa, RIVb, ale i także grunty orne klas wyższych RIIIa i RIIIb, a nawet grunty klasy RII. Obecnie uprawy na analizowanym terenie prowadzone są na zdecydowanej większości gruntów rolnych, co świadczy o dobrym stanie gleb. W podłożu analizowanego obszaru nie występują udokumentowane złoża kopalin, nie ustanowiono tu również obszarów, ani terenów górniczych. Centralną część analizowanego terenu zajmuje zabudowa, która pierwotnie lokowana była wzdłuż głównych ulic: ul. Kłodnickiej i ul. X. Dunikowskiego. W ostatnich latach zabudowa rozprzestrzeniła się w kierunku na zachód od ul. Kłodnickiej. Na zachód od ul. Kłodnickiej i na północ od ul. X. Dunikowskiego występują uprawiane grunty orne, stopniowo postępuje tu też realizacja nowej zabudowy przy ul. Osiedlowej, Błonie i św. Floriana. Niezwykle ciekawym elementem zagospodarowania są tu dwa dawne kanały, których brzegi porośnięte są różnorodną roślinnością krzewiastą i drzewami. Kanały były prawdopodobnie dawniej elementem systemu wodnego doliny Odry i Kłodnicy, być może doprowadzały wodę do portu w Koźlu i istniejących tam zakładów, bądź też służyły do spławiania mniejszych towarów czy też stanowiły element Twierdzy Koźle. Na zachód od ul. Błonie i ul. św. Floriana znajdują się dwa oczka wodne, które również stanowią prawdopodobny element dawnego systemu wodnego. Prawdopodobnie także i tędy przebiegał kanał podobny do dwóch znajdujących się na południe od oczek. Obecnie znajdują się tu dwa oczka wodne, przy czym oczko położone bardziej na wschód znajduje się w całości na prywatnej posesji i otoczone jest płotem, a jego brzegi są porośnięte trawnikiem i wykoszone. Oczko w części zachodniej jest dzikie, a jego brzegi porastają trzcinowiska i szuwar pałkowy oraz krzewy wierzb. Ten teren posiada zdecydowanie podwyższony potencjał przyrodniczy i godny jest zachowania w procesie planowania przestrzennego. W tej części analizowanego terenu znajduje się jeszcze Plac Richarda Wagnera z niewielkim skwerem, gdzie rośnie kilka drzew, głównie klonów i lip, znajduje się również trawnik, ławki, siłownia na powietrzu i niewielki plac zabaw. Na analizowanym terenie, ze względu na jego położenie w obrębie dolin rzecznych występuje szereg wartościowych elementów przyrody ożywionej, z najważniejszych należy wymienić: dwa dawne kanały porośnięte drzewami, krzewami i zadrzewieniami, samotne drzewo soliter topola czarna o rozmiarach pomnikowych, oczko wodne na zachód od ul. Błonie i ul. św. Floriana, Zadrzewienia skweru na placu R. Wagnera, aleja jesionów wzdłuż ul. K. Szymanowskiego. Na analizowanym obszarze ani w jego pobliżu obecnie nie występują żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336), ale opisane powyżej obszary i obiekty wskazywano do objęcia ochroną. Na analizowanym terenie występuje krajobraz otwartych terenów rolnych w części zachodniej oraz krajobraz miejski w centralnej części Osiedla Kłodnica. Na analizowanym terenie wskazano budynki ujęte w gminnej ewidencji zabytków, strefę „B” ochrony konserwatorskiej (strefa Kanału Kłodnickiego)

i „W” ochrony archeologicznej. Pełne zestawienie obiektów o charakterze zabytkowym znajduje się w projekcie planu, w którym określono również ich lokalizację na rysunku mpzp.

W wyniku powstania nowych terenów zurbanizowanych może wystąpić wpływ na wody powierzchniowe i podziemne, projekt planu wprowadza jednak odpowiednie zapisy dotyczące odprowadzania ścieków. Gleby oraz rolnicza przestrzeń produkcyjna na terenach objętym zmianami zostaną przekształcone i zdegradowane na skutek urbanizacji. Na terenach planowanych pod zabudowę istniejące środowisko ulegnie całkowitej degradacji i przekształcone w kierunku przydomowych zieleńców i ogrodów na obszarach przestrzeni biologicznie czynnej, brak tu jednak cennych walorów przyrodniczych. Przekształcane będą głównie grunty orne, pozostające w uprawie. Wprowadzenie zabudowy spowoduje zmiany w środowisku roślinnym wyrażające się między innymi w zanikaniu roślinności związanej z uprawami rolnymi na rzecz gatunków obcych na terenach realizacji zabudowy. Roślinność i zwierzęta związane do tej pory z gruntami rolnymi z tych terenów zostaną wyparte. Tereny zieleni urządzonej będą pełniły koryta dawnych kanałów, rejon oczka wodnego, teren Kanału Kłodnickiego, częściowo teren KO oraz szpalery i aleje drzew, które wskazano do zachowania. Również samotną topolę o rozmiarach pomnikowych na terenie 9MN wskazano do zachowania.

Wzrost stopnia urbanizacji może nieznacznie wpłynąć na jakość powietrza atmosferycznego na skutek niskiej emisji, choć ustalenia uchwały antyśmogowej znacząco ograniczają to zagrożenie. Nie przewiduje się znaczącego pogorszenia jakości klimatu akustycznego w wyniku ustaleń planu.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Na etapie oceny projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania, nie ustalono również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na cele, przedmiot ochrony oraz integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000 w związku z czym nie ma potrzeby wprowadzenia rozwiązań alternatywnych.

11. LITERATURA

Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., 2000: Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000 ark. Kędzierzyn-Koźle, GGK, Warszawa;

Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;

Górnik M. , Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Kędzierzyn-Koźle, PIG, Warszawa, 1997 r.

Infogeoskarb – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;

Kondracki J., 1998: Geografia regionalna Polski. WN PWN, Warszawa;

Kotliccy G. i S., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979 r.;

Kotlicka G., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1986 r.;

Marcin Kadej, Kamil Nowak, Ewa Pietruszewska, Krzysztof Zając, Jarosław Regner, Marek Stajszczyk, Adrian Smolis, Dariusz Tarnawski, Pachnica dębowa *Osmoderma eremita* s.l. (Scopoli, 1763) na Opolszczyźnie – aktualny obraz rozmieszczenia i perspektywy ochrony, *Przyroda Sudetów* t. 20, 2017 r.

Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Warszawa, 1995 r.;

Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Kędzierzyn – Koźle, Werona Sp. z o.o. Tychy, 2006 r.;

Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla gminy Kędzierzyn – Koźle, Budplan Sp. z o.o. Warszawa, 2018 rok.;

Państwowa Służba Hydrogeologiczna – strona internetowa PIG, <http://www.psh.gov.pl/>;

Rudzińska-Zapaśnik T., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Ujazd, PIG, Warszawa, 1998 r.

Skrzypczyk L. [red], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa;

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kędzierzyn-Koźle uchwalonego uchwałą Nr XIII/144/19 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 26 września 2019 r.

Sztromwasser E., Urbański K., Różański P., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Ujazd, PIG, Warszawa, 2009 r.;

Trzepla M., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Kędzierzyn-Koźle, PIG, Warszawa, 1993 r.;

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Kędzierzyn-Koźle położonego na terenie osiedla Kłodnica, w rejonie ulic: Karola Szymanowskiego, Kłodnickiej, Xawerego Dunikowskiego oraz projektowanej ul. Błonie

Fot. 1 Kanał Kłodnicki widok z mostu na ul. I. Krasickiego w kierunku zachodnim

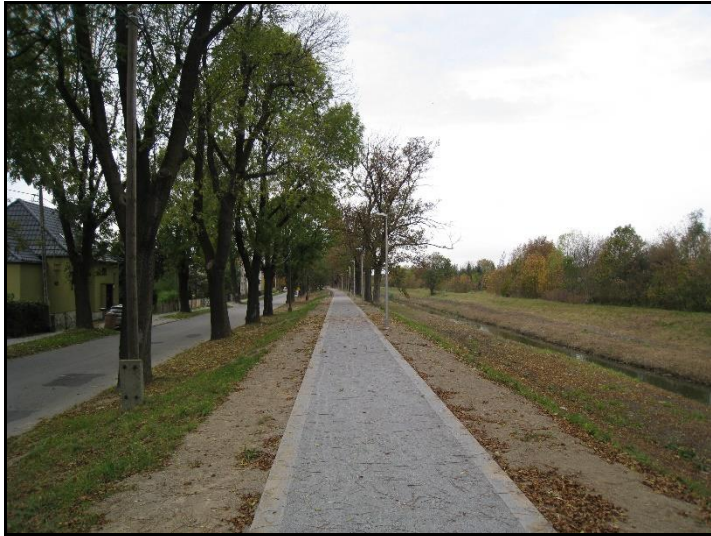
Fot. 3 Skwer na placu im. R. Wagnera

Fot. 2 Skwer na placu im. R. Wagnera

Fot. 4 Aleja jesionów przy ul. K. Szymanowskiego

Fot. 5 Ścieżka spacerowa pomiędzy Kanałem Kłodnickim a ul. K. Szymanowskiego

Fot. 7 Jak powyżej

Fot. 6 Śluza na Kanale Kłodnickim w rejonie ul. Kłodnickiej

Fot. 8 Jak powyżej

Fot. 9 Zabudowa i tereny rolne przy ul. Błonie

Fot. 11 Oczko wodne po stronie zachodniej

Fot. 10 Oczko wodne po stronie wschodniej

Fot. 12 Oczko wodne po stronie zachodniej

Fot. 13 Tereny rolne na zachód od ul. Św. Floriana

Fot. 14 Soliter topola czarna – proponowany pomnik przyrody

Fot. 15 Jak powyżej

Fot. 16 Wnętrze dawnego kanału

Fot. 17 Jak powyżej

Fot. 18 Jedno ze starych drzew w rejonie kanałów

Fot. 19 Wnętrze dawnego kanału

Fot. 20 Widok na zadrzewienie porastające brzegi kanału

Fot. 21 Tereny rolne pomiędzy zadrzewieniami kanałów w południowej części obszaru

Fot. 22 Ul. Kłodnicka, widok w kierunku południowym

Fot. 23 Widok na kościół pw. Matki Bożej Bolesnej